

Skyldnere med al deres Formue. Péschardt kan i Laanekassen faa Laan paa den, og Laanekassen mener nu at have Ret til at faa denne Fordring paa 100,000 Kr. indfriet af de 100 Mænd. Jeg er ikke Processualist, jeg har ikke lært Proces, saa jeg ved ikke, hvorledes Procesreglerne ere; men selv jeg, der ikke kender Procesreglerne, vilde — saa meget juridisk Sans har jeg dog — gøre Modstand i det Øjeblik, man giver mig en Akkomodationsobligation mere end et Aar efter, at den er udstedt; og jeg vilde yderligere faa Mistanke, naar jeg saa, at 100 Mænd garanterer, men at de 88 Dele af Grunden allerede ere afæstede paa den, saa at kun 12 endnu hæfte. Der mener jeg ærlig talt; at moralsk set — juridisk ved jeg ikke — maa Bevisbyrden for god Tro ikke være hos „Gimle“s Folk, men hos Bestyrelsen for Laanekassen, særlig Hr. Direktør Carvil. Her er et Tilfælde af saa grov Misbrug af god Tro, at jeg vil bede Finansministeren sætte sig ind i denne Sag — han skal jo ikke svare mig her.

Jeg kommer nu til det Punkt, hvor denne Laanekasse og de andre Kasser kom ind under Bankgarantien. Statens Repræsentanter sige i Referatet, at det viser sig; „at Krisen var videregaaende“. Der staar ikke; hvor naar dette viser sig. Saa sige de Herrer endvidere; „at ogsaa andre Banker her og i Provinsen stod paa svage Fødder og truedes i deres Eksistens af den i Publikum vakte Mistillid, som let kunde gaa over til Panik“. Dette er galt sagt af de ærede Herrer. Thi det var ikke Publikums Mistillid, der væltede Nibe Bank; det var ikke Publikums Mistillid, der bragte Laanekassen i Fare; og det var ikke Publikums Mistillid, der ødelagde Fredericia Bank, men det var disse Bankers egne Forhold. Lad Publikum faa Skyld, og det fortjener Skyld for mange Ting, men her var Publikum uden Skyld. Saa skrive de to Herrer Statsrepræsentanter, at de store Udbud paa Fondsbørsen af Bankernes Aktier — nemlig Laanekassens og de to Provinsbankers — havde forøget Mistilliden. Det er en mærkelig Forklaring. Jeg kender ikke noget til dette Udbud paa Fondsbørsen af disse Aktier, thi saa vidt jeg ved, blev Laanekassens Notering standset og de to Provinsbankers Aktier — Fredericia og Nibe Banker — var ikke dags- og heller ikke ugenoterede. Hvilken Mistillid der da kunde opstaa ved Noteringen; er jeg derfor ikke klar paa. Men maaske kan det skaffes os oplyst.

„Allerede i sine første Møder“ — skrive de Herrer videre — „havde Bankkomiteen sin Opmærksomhed henvendt paa Laanekassen, der var kommen i en meget vanskelig Situation“. Nej; den var ikke „kommen i en meget vanskelig Situation“, den var i en vanskelig Situation. Selve Fremstillingen kan det høje Tings Medlemmer læse i de Herrer Statsrepræsentanters Referat. Det viser sig; at den 17. Februar spurgte kongevalgt Nationalbankdirektør Winther, om Bankens Laan til Laanekassen ikke skal ind under Garantien. Og man erklærer: Jo, Garantien hæfter for Laanet. De Herrer indrømme, at der ikke var nogen særlig Bemyndigelse ud over en Fortolkning af de smukke Ord, at Komiteen havde Ret til at gøre; hvad der skal til, for at „skaffe Ro paa Pengemarkedet“. Dette er farlige Ord, der synes at indeholde en hel Verden af Bemyndigelse. Saa undersøgelse først Status af to ansete Mænd. Den ene, Direktør Herforth, anser Laanekassen for solvent, medens det fremgaar antydningvis af Fremstillingen, at Bankdirektør Villum Nielsen er meget mere pessimistisk. Man opnaaede i hvert Fald; at de Herrer den 3. Marts yderligere besluttede, at de 5 Banker skulle garantere Laanekassens Indskydere foreløbig i 2 Aar, dog saaledes at Bankerne have Rekurs til Bankkomiteen, altsaa til Statskassen. Hvilken Hjemmel er der herfor? Det staar der ikke noget om; men der siges, at Finansministeren har givet sin Tilslutning; og at der har været Forhandlinger med det høje Tings Finansudvalg. Nu er jeg overbevist om, at vi alle have udmærket Tillid til vort Finansudvalgs Medlemmer. Vi elske dem — mere eller mindre. Men jeg vil sige, at hvor meget de Herrer end kunne binde os, saa antager jeg dog, at naar de gøre det, maa der være en Protokoltilførsel derom et eller andet Sted. Jeg kan umulig tro, at en saa vigtig Statsinstitution som Finansudvalget giver sin Tilslutning til noget, uden at det staar i Finansudvalgets Protokol. Jeg erindrer vel en Debat her i Salen mellem min ærede Kollega fra Frederiksberg (Ellinger) og den nuværende Landbrugsminister, der tidligere havde den ulige mægtigere Stilling at være Ordfører for Partiet, om dette Punkt; og deraf synes jeg det fremgik, at der ingen Protokoltilførsel er. Jeg kan ikke tro det, og jeg vil være glad ved, om Tingets Plenarforsamling kunde faa Lov til at faa en Udskrift af Protokollen.